

A feladatokat írta:

Pócsiné Erdei Irén,

Debrecen

Lektorálta:

Kálnay Istvánné,

Nyíregyháza

Név:Iskola:

Beküldési határidő: 2019. december 10.

Curie Kémia Emlékverseny
9. évfolyam I. forduló 2019/2020.

Feladat	I.	II.	III.	Összesen	%	Javította
Pontszám						

I. Anyagszerkezet**18 pont**

1. Töltsd ki a következő táblázatot a felső sorban megadott atomok adataival az első oszlopban megadott szempontok szerint!

	Berillium	Vas	Hélium	Arzén
vegyértékhéj elektronjainak száma: s alhéj				
vegyértékhéj elektronjainak száma: p alhéj				
vegyértékhéj elektronjainak száma: d alhéj				
periódusban elfoglalt helye				
oszlopszám főcsoport/mellékcsoport				

2. Választások

- A) Válaszd ki és karikázd be az alább megadott atompároknek azt a tagját, amelyeknek **kisebb** az első ionizációs energiája!

- a) Ne, Ar
- b) Be, B
- c) N, O
- d) Cl, Na

- B) Válaszd ki és karikázd be az alább megadott ionpároknak azt a tagját, amelyeknek **nagyobb** az ionrádiusza!

- a) Na^+ , F^-
- b) Na^+ , Mg^{2+}
- c) Fe^{2+} , Fe^{3+}
- d) Cl^- , Br^-

- C) Válaszd ki és karikázd be az alább megadott atompároknek azt a tagját, amelyiknek **nagyobb** az elektronegativitása!
- Cl, Br
  - Be, Ba
  - C, O
  - Al, S
- D) Válaszd ki és karikázd be az alább megadott molekulapároknak azt a tagját, amelyik **polárosabb** a másikonál!
- H₂S, H₂O
  - BrF, BrCl
  - CO₂, SO₂
  - NF₃, BF₃

II. Általános és szeretlen kémia

13 pont

1. Az alábbi táblázat mindegyik sora egy-egy, 25 C^o-os, 0.1 MPa nyomású gáznak az első oszlopban megadott jellemzőit tartalmazza. Egészítsd ki a táblázatot a hiányzó adatokkal!

képlet		CH ₄		
tömeg (g)	320 g		0,34 g	4,4 g
anyagmennyiség (mol)				
molekulák száma (db)			1,2 * 10 ²² db	6 * 10 ²² db
térfogat (dm ³)	245 dm ³	4,9 dm ³		

2. Írd fel a háztartásban, környezetünkben lejátszódó alábbi kémiai folyamatok reakcióegyenletét!
- A vízkő képződése víz forralása közben. Nevezd is meg a keletkezett vegyületet!
.....
.....
  - Vízkő oldása háztartási sósav oldattal.
.....
  - Az a) és b) pontokban keletkező gáz kémiai úton való kimutatására és megkötésére alkalmazott módszer, ami alkalmas a légzés során keletkező, az előbbivel azonos gáz kimutatására is. Nevezd is meg az alkalmazott anyagot!
.....
.....
  - WC egyidejű fertőtlenítése Hypo-val és vízkőmentesítése sósavval. Miért mérgezésveszélyes?
.....
.....

- e) Gyomorégés megszüntetése szódabikarbónával. Mire használják még a szódabikarbónát?

.....
.....
.....

III. Számítási feladatok

9 pont

1. Elnyeletünk 1 dm³ vízben 10 dm³ standard állapotú HCl-gázt. A képződött oldat sűrűsége: 1,070 g/cm³.

Add meg az oldat:

- a) térfogatát cm³-ben

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- b) anyagmennyiség koncentrációját mol/dm³-ben!

.....
.....

2. A bróm rendszáma 35, atomtömege 79,9 g/mol, amelynek 54,38 tömeg%-át 79-es izotópatom alkotja.

- a) Mennyi a brómot alkotó másik izotópatom tömegszáma?

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

- b) Add meg a brómot alkotó izotópok mol%-os összetételét!

.....
.....

- c) Add meg a két brómizotóp egy-egy atomjában a protonok és neutronok számát!

.....
.....
.....